

SUCCESS STORY

Šafran začinjuje kosovsku poljoprivrodu

Zahvaljujući USAID-u, Kosovo je nastavilo prozvodnju jedne od najslavnijih roba iz svoje bogate poljoprivredne prošlosti - šafrana. Intenzivne crvene boje, slatkog mirisa i oporog ukusa čini šafran začinom kao nijedan drugi.

Foto: USAID New Opportunity Agriculture Program

Šafran je visoko vredan usev koji je idealan za kosovsku klimu, tlo, nadmorsku visinu i male poljoprivrednike. USAID im pomaže da uzgajaju, brendiraju i plasiraju šafran na tržište kako bi povećali poljoprivrednu proizvodnju i prihode na selu.

Poljoprivreda je najveća industrija na Kosovu, ali je ekonomski rast sektora ograničen nedostatkom opreme, ograničenim sortama useva, zastarem načinima proizvodnje i malim gazdinstvima. Da bi se ovi izazovi prevazišli, USAID-ov Program Novih Mogućnosti za Poljoprivrodu uvodi nove sorte useva i podržava poljoprivrednike u proizvodnji, brendiranju i marketingu.

Zbog pomoći od USAID-a ali i drugih međunarodnih donatora, Kosovo je nastavilo proizvodnju jedne od najslavnijih roba iz svoje bogate poljoprivredne prošlosti - šafrana. Intenzivna crvena boja, sladak miris i opor ukus čine šafran začinom kao nijedan drugi. Cena šafrana je neprevaziđena po skupoći od ma kog drugog začina; samo jedan gram prodaje sa na malo za 10 evra ili skuplje.

USAID-ov Program Novih Mogućnosti za poljoprivrodu koji je počeo u januaru 2011 godine, podržao je, krajem 2012, godine sedam uzgajivača u kupovini lukovica iz Holandije, kao i u pakovanju i brendiranju. USAID je takođe sponzorisao promotivni događaj u prištinskom hotelu "Swiss Diamond," 19 decembra 2012 godine, kako bi domaće proizvođače šafrana predstavila kosovskim upraviteljima restoranima, trgovcima svežom robom, i potrošačima.

Domaći uzgajivači kao što je Arber Beriša gledaju i dalje od domaćeg tržišta, prema unosnim inostranim tržištima. U poslednje dve godine Beriša je zasadio 150,000 cvetova šafrana na parceli od oko pola hektara, izvan Orahovca. On očekuje da ove godine proizvede oko 400 grama šafrana. Iako radi sa francuskim partnerom, Beriša je svestan toga da mora da proširi proizvodnju kako bi obezbedio inostrane kupce. To je samo jedan od izazova sa kojima se suočavaju uzgajivači ovog unosnog ali proizvoda koji zahteva intenzivan rad.

"Ovo je vrlo težak rad" kaže Beriša. "Sve se radi ručno."

Testiranja potvrđuju da kosovski šafran premašuje međunarodne prvaklasne standarde za ukus, boju i miris. Šafran je takođe idealno prikladan za lokalno zemljишte, klimu, nadmorsku visinu, i mala gazdinstva, što ga čini usevom sa velikim potencijalom za povećanje celokupne poljoprivredne proizvodnje kao i seoskih prihoda.

USAID se, preko svog četvorogodišnjeg Projekta Novih Mogućnosti za Poljoprivrodu, usredstavlja na stvaranje tržišnih veza, povećavanju i diversifikaciji poljoprivrednih proizvoda, poboljšanju kvaliteta i bezbednosti hrane,

povećanju pristupačnosti priuštivim kreditima; pored toga, aktivnosti u sklopu programa podržavaju sektor kroz male grantove za poljoprivredne, poljoprivredna preduzeća i asocijacije.